

Kadın Örgütlerinden Çocuk İstismarı Düzenlemesine İtiraz

1 Kasım 2016

Kadın ve çocuk hakları örgütlerinin görüşü alınmaksızın hazırlanan ve TBMM Başkanlığına sunulan “Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile ilgili görüşümüzdür.

Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu’nda birçok konuyla ilgili değişikliği öngören yasa tasarısı, ilgili STK’lar ve kamuoyuyla tartışılmaksızın geçen hafta itibariyle TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Bu hafta içinde TBMM Adalet Komisyonu’nda görüşüleceği duyumunu aldığımız söz konusu yasa tasarısı içerisinde Türk Ceza Kanunu'nun çocuklara yönelik cinsel şiddet ve istismar suçlarını düzenleyen ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 103. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının da yeniden düzenlendiğini takip etmekteyiz^[1]. Yeni tasarıda 103. maddenin, 1. fıkrasının iptal edilen 1 ve 2 numaralı cümlelerinin yeniden düzenlenerek, cezaların yaşa göre kademelendirildiği ve “mağdurun on iki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza istismar durumunda 10 yıldan, sarkıntılık durumunda 5 yıldan az olamaz” cümlesinin eklendiği belirtilmiştir. Ayrıca 103. maddenin 2. fıkrası da eski şekliyle aynen korunmuş ancak sonuna “mağdurun 12 yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza 18 yıldan az olamaz” ibaresi eklenmiştir.

Biz, 103. maddeyle ilgili yapılan bu yeni düzenlemenin eksiklerinin ve yanlışlarının olduğunu düşünüyoruz. 12 yaş kademelendirmesinin gerekçesini anlamıyoruz. Böyle bir yaş kademelendirmesi kabul edilemez, zira bu kademelendirmenin 12-15 arasındaki çocuklarda rıza aranmasının ve erken evliliklerin önünü açma riski olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca, maddenin 1. cümlesinde sözü geçen “çocuk” kelimesinden neyin anlaşılması gerektiğinin açıkça ifade edilebilmesi için maddenin başına çocuğun tanımı ile ilgili, “TCK’nın 6/1-b” maddesine atıfta bulunan bir cümle eklenmelidir. Böylece çocuk deyiminden, uluslararası sözleşmelerde de belirtildiği gibi “18 yaşını doldurmamış kişi” net anlaşılacak ve olası yanlış kararların önüne geçilebilecektir.

Yine aynı maddede hâkimlerin verdiği kararların çocuğun dezavantajına sonuçlanmaması için **rıza yaşının 15 olduğu** mutlaka belirtilmelidir. Böylece N.Ç. davasında olduğu gibi, 25 kişi tarafından tecavüze uğrayan 13 yaşındaki bir kız çocuğunun rızası olduğu gerekçesiyle sanıklara alt sınırdan ceza verilmesi gibi utanç verici kararların önü kanunen kesilmiş olacaktır. Ayrıca bu maddeye bağlı olarak, imam nikâhı yoluyla erken evliliklerin önüne geçebilmek için, TCK’nın iptal edilen 104/2 maddesinin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir ve faille mağdur arasındaki yaş farkının 5 yaştan büyük olması durumunda şikâyet koşulu aranmaksızın bunun cinsel istismar olduğunun açıkça belirtilmesi ve cezanın artırılması gerekmektedir.

Biz, kadın hakları savunucuları olarak haklara dair kanunların mutlaka koruyucu ve önleyici tedbirlerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz, bu bağlamda 6284 sayılı Ailenin korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi yasası gereğince çocukların cinsellik ve cinsel dokunulmazlık haklarıyla ilgili farkındalıklarını erken yaşta artıracak eğitimlerinin okul müfredatlarına dâhil edilerek etkin bir şekilde uygulanmasını talep ediyoruz.

Son olarak, çocuk ve kadına yönelik şiddet ve cinsel saldırı suçlarının Türkiye’nin de taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi’nde de açıkça belirtildiği gibi uzlaştırma ve arabuluculuk kapsamına alınmayacağı da yasalarda açıkça belirtilmelidir.

Yeni yasa sürecinin katılımcı ve şeffaf bir şekilde yürümediğine dikkat çekiyor, tüm bu görüşlerimizi detaylarıyla Adalet Komisyonu’nda dile getirmek istediğimizi kamuoyuyla paylaşıyoruz.

TCK 103 Kadın Çalışma Grubu

İLETİŞİM:
Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği
0212 251 00 29
infokih@wwhr.org

[1] Ek 1, Yeni Tasarıyla TCK 103

Yeni tasarıdaki değişikliklerin eklenmiş haliyle TCK 103 maddesi aşağıdaki gibi olmuştur (yeni eklenen cümleler sarıyla işaretlenmiştir):

(1) Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismarın sarkıntılık düzeyinde kalması hâlinde üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası verilir. **Mağdurun oniki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza istismar durumunda on yıldan, sarkıntılık durumunda beş yıldan az olamaz.** Sarkıntılık düzeyinde kalmış suçun failinin çocuk olması hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılması mağdurun, velisinin veya vasisinin şikâyetine bağlıdır. Cinsel istismar deyiminden;

- a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış,
- b) Diğer çocuklara karşı sadece cebir, tehdit, hile veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar, anlaşılır.

(2) Cinsel istismarın vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda, on altı yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. **Mağdurun oniki yaşını tamamlamamış olması halinde verilecek ceza onsekiz yıldan az olamaz.**

(3) Suçun;

- a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,
- b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,
- c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,
- d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,
- e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Cinsel istismarın, birinci fıkranın (a) bendindeki çocuklara karşı cebir veya tehditle ya da (b) bendindeki çocuklara karşı silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Cinsel istismar için başvuru olan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Suç sonucu mağdurun bitkisel hayata girmesi veya ölümü hâlinde, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur.”